

University of Birmingham. URL: <http://www.gsdr.org/professional-dev/public-financial-management>.

4. Public Financial Management, Performance Measurement Framework (2005), PEFA Secretariat World Bank. Washington DC, USA, retrieved from: <http://www1.worldbank.org/publicsector/pe/StrengthenedApproach/4PFMIndicators.pdf> [assessed: 15.02.2017].

5. Public Financial Management and Its Emerging Architecture (2013) / editors, Marco Cangiano, Teresa Curristine, and Michel Lazare, Washington, D.C.: International Monetary Fund, 464 pp.

УДК 338.2

Науменкова С.В.,

д.е.н., професор кафедри фінансів

Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Оцінювання ризиків країни при формуванні інвестиційної стратегії корпорації

Оцінювання ризиків країни набуває особливого значення при формуванні інвестиційної стратегії корпорації. Ризик країни у широкому визначенні - це ризик ведення бізнесу у країні. Ризик країни є складним явищем та визначається дією багатьох фінансових, економічних, соціальних, політичних факторів. За умов отримання країною рейтингу, який свідчить про високий рівень ризику, реалізація довгострокових проектів на її території унеможлиблюється через існуючі загрози: високий рівень корупції, недосконалість законодавства, низький рівень доходів, нерозвиненість ринкової та фінансової інфраструктур та ін. Рейтинги ризику країни використовуються корпораціями при формуванні інвестиційної стратегії поряд з використанням галузевих рейтингів та рейтингів корпоративного управління [1, с. 35]

Суверенний ризик, або ризик суверена, наближується до значення терміну «ризик країни», але у спеціальній літературі має більш виражене

фінансове забарвлення, акцентуючи увагу на фінансовому стані суверенної держави [2]. У розширеному тлумаченні, суверенний ризик - це ризик, який виникає через неможливість виконання суверенною державою своїх зобов'язань по відношенню до іноземного кредитора або інвестора .

Оцінювання ризиків країн здійснюється із застосуванням достатньо опрацьованих та широко використовуваних на практиці методик, таких як BERI, ICRG, Country Outlooks, Euromoney's Country Risk Index, Moody's Investor Service, S&P, Oxford Analytical Data та ін. [3, с.7] Попит на інформацію рейтингових агентств щодо ризиків країн зростає з боку інвесторів, а також фінансових компаній, корпорацій, окремих інвесторів. Основним завданням рейтингування країн, як правило, є визначення кредитоспроможності та платоспроможності тієї чи іншої держави на основі використання індикаторів розвитку політичних, економічних і соціальних процесів. Крім того, поширюється практика використання гібридних інструментів при реалізації інвестиційних рішень [4, с. 260-263].

Центральні банки та регулятори фінансового сектору для попередження фінансових криз та підвищення стійкості фінансових систем посилюють увагу до системного ризику [5, с.66 - 67], який пов'язується з порушеннями в механізмах фінансового посередництва, котрі можуть охоплювати як фінансову систему загалом, так і її окремі складові. Для забезпечення від негативного впливу та обмеження поширення системних ризиків у більшості економічно розвинених країн здійснюється комплексний моніторинг фінансового сектору, основою якого є макропруденційний нагляд за банківським сектором та фінансовими ринками [6, с.41 - 42].

При оцінюванні ризику країни у більшості методиках враховують політичний ризик. Але рівні політичного ризику та ризику країни не завжди є односпрямованими: рівень політичного ризику може бути високим, а ризику країни – достатньо помірним.

Формами негативного впливу ризиків країни при здійсненні інвестиційної діяльності можуть бути такі: конфіскація, експропріація, націоналізація

основних засобів та інших (рухомих) активів; неможливість експорту кінцевої продукції з зарубіжних підрозділів та репатріації мобільних активів; дискримінаційні рішення уряду, що позбавляють інвесторів їх прав або впливають на економічні результати здійснюваних ними операцій; заборона або скасування діючих ліцензій, патентів, концесійних договорів; неконвертованість валюти, або неможливість конвертації та вільного переміщення дивідендів і очікуваних платежів з приймаючої сторони; політичні заворушення та військові дії, примусовий тиск щодо відмови/вилучення інвестицій та рухомих активів.

З огляду на міжнародну практику, ми дійшли висновку, що фінансові послуги Групи Світового банку є найбільш прийнятними для забезпечення втрат від впливу політичних ризиків у країнах з нестійкими економіками. На основі узагальнення міжнародної практики нами здійснено порівняльний аналіз основних фінансових інструментів МБРР, МАР, МФК та БАГІ для забезпечення від політичних ризиків [3, с.12 - 14]. До дискусійних моментів слід віднести розбіжності у підходах щодо оцінювання ризиків різними учасниками інвестиційної діяльності: корпораціями, органами державної влади, фінансовими установами, консалтинговими компаніями при формалізації тих чи інших процесів, що призводить до розбіжностей в оцінках імовірності настання ризику та оцінюванні наслідків його реалізації.

Список використаних джерел:

1. Міщенко В.І, Проблеми вдосконалення управління державними корпоративними правами /В.І. Міщенко, С.В.Науменкова // Економіка України. -№ 5 . –2002. –С.29-36.

2. Науменкова С.В. Проблемы сбалансированности денежного рынка Украины /С.В.Науменкова. – К.: Наукова думка, 1997. – 55с.

3. Науменкова С. Фінансові інструменти забезпечення від політичних ризиків у проектному фінансуванні / С. Науменкова, С. Міщенко, Є. Тіщенко // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2016. - №10 (187). – С. 6 – 17.

4. Mishchenko V. Special aspects of using hybrid financial tools for project risk management in Ukraine / V. Mishchenko, S. Naumenkova, V. Ivanov, I. Tishchenko // Investment Management and Financial Innovations. 2018, Volume 15, Issue #2, pp. 257-266.

5. Науменкова С.В. Підходи до вибору інструментів захисту від системних ризиків / С. В. Науменкова // Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики. – 2017 - №1(22). – С.60 – 70.

6. Науменкова С.В. Базель I, II, III: розвиток підходів для зміцнення регуляторної основи / С.В. Науменкова // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка. – 2015. – №12 (177). – С.39-48.

УДК 336.64

Омельченко Л.С.

к. е. н., доцент, завідувач кафедри

Лактіонова О.Ю.

к. е. н., доцент кафедри "Фінанси та банківська справа"

«Приазовський державний технічний університет»

Тенденції розвитку фінансового аутсорсингу в країнах ЄС

Підвищення ефективності при скороченні витрат є головним для кожного фінансового директора (CFO) в сучасному економічному кліматі. Компанії ЄС почали розглядати постачальників послуг як розширення власного підприємства. Більше організацій звертаються до фінансового аутсорингу для виконання складних функцій, таких як фінансовий аналіз, планування, бюджетування. Згідно зі звітом World Retail Banking, близько 77% роздрібних банків передають, що найменше, одну частину своїх бізнес-операцій на аутсорсинг.

Постачальники фінансових послуг для вирішення завдань, пов'язаних з додатковими обов'язками фінансового директора пропонують використувати фінансовий аутсорсинг, спрямований на підвищення ефективності контролю і цінності всього бізнесу.